

KOKKUVÕTE

2024. AASTA ARUANNE TERRORISMI OLUKORRA JA SUUNDUMUSTE KOHTA EUROOPA LIIDUS (TE-SAT)

TE-SAT 2024 on olukorraülevaade, milles esitatakse ELi 2023. aasta terrorismi olukorra arvandmed, peamised arengud ja suundumused, mis põhinevad liikmesriikide esitatud kvalitatiivsetel ja kvantitatiivsetel andmetel terrorirünnakute, vahistamiste ja terroriaktide kohta tehtud kohtuotsuste kohta.

Europoli partnerid pakuvad ka väärtuslikku kvalitatiivset teavet ja hinnanguid, mis täiendavad oluliselt aruande järeldusi, et kajastada väljaspool ELi toimuvaid arenguid, mis mõjutavad ELi ja selle kodanike julgeolekut. Aruannet täiendab teave terroriaktidega seotud süüdimõistmiste ja õigeksmõistmiste kohta ning Eurojusti esitatud ja liikmesriikide jagatud andmetel põhinev teave terrorismi valdkonna siseriiklike õigusaktide muudatuste kohta.

Kuigi TE-SAT hõlmab peamiselt terrorismi, käsitletakse aruandes andmete asjakohasust ja kättesaadavust, arvestades ka konkreetseid äärmuslikke vägivaldseid intsidente ja tegusid, millest liikmesriigid on teatanud.

PÕHIPUNKTID

TERRORISMI ARVANDMED ELIS 2023. AASTAL

2023. aastal toimus seitsmes ELi liikmesriigis kokku 120 terrorirünnakut (98 lõpule viidud, 9 ebaõnnestunud ja 13 ära hoitud), mis kujutab endast kasvu võrreldes eelmiste aastatega. Kõige rohkem terrorirünnakuid panid toime separatistlikud terroristid (70, kõik lõpule viidud), neile järgnesid vasakpoolsed ja anarhistlikud terroristid (32, neist 23 lõpule viidud). Toimus 14 džihadistlikku terrorirünnakut, millest viis viidi lõpule. Ära hoiti kaks paremäärmuslikku terrorirünnakut.

Kõige surmavamad olid džihadistlikud terrorirünnakud, mille tagajärjel hukkus kuus ohvrit ja 12 sai vigastada.

22 ELi liikmesriigis vahistati terrorismikuritegude eest 426 isikut. Enamik vahistamisi tehti džihadistliku terrorismiga seotud kuritegude eest (334), mis ühtlasi põhjustas ka 2022. aastaga võrreldes üldise vahistamiste arvu kasvu.

14 ELi liikmesriigis lõpetatud kohtumenetluste tulemusel tehti terrorismikuritegude eest 290 süüdimõistvat kohtuotsust ja 68 õigeksmõistvat otsust.

KONKREETSSED ÜLEVAATED TERRORISMI LIIKIDE KAUPA

JID

Džihadistlik terrorism on ELi peamine julgeolekuprobleem. 2023. aastal oli sellel ohvritele kõige kahjulikum otsene mõju. Sündmused nii ELis kui ka väljaspool suurendasid ohtu liidule ning pakkusid soodsat pinnast propagandale ja radikaliseerumisele. Džihadistide oht tuleneb välismaiste terrorirühmituste, internetivõrgustike ja üksikisikute killustunud tegevusest.

RW

Dünaamilise paremäärmusliku terrorismi kontekstis kujutavad endast suurimat ohtu üksikud tegutsejad või väikesed rühmitused, kes on sageli ajendatud akseleratsioonismi ideedest. Noored paremäärmuslikud terroristid ja vägivaldsed ekstremistid on omandamas aktiivsemat rolli propaganda loojate, värbajate ja rünnakute korraldajate ning aktiivsete õhutajatena. Internetis kerkivad esile uued parempoolsed vägivaldsed äärmusrühmitused, kes üritavad tegutseda ka reaalses elus.

LWA

Vasakäärmuslikud ja anarhistlikud terroristlikud ja vägivaldsed äärmusrühmitused koondusid jätkuvalt riigivastaste, antikapitalistlike, antifasistlike, rassismivastaste, antimilitaristlike ja kliimaga seotud narratiivide ümber. Solidaarsus vangistatud anarhistidega jäi mitmes riigis vägivallategevuse tugevaks katalüsaatoriks.

ENS

Etnilis-rahvuslikud ja separatistlikud terrorirühmitused on ELis endiselt aktiivsed. Fronte di Liberazione Naziunale Corsu (FLNC) ja Ghjuventù clandestina Corsa (GcC) jätkasid rünnakute toimepanemist Korsikal Prantsusmaal. Partiya Karkerên Kurdistanê (PKK) jätkas mõnes ELi liikmesriigis rahaliste vahendite kogumist, värbamist ja propagandategevust.

O/NS

Ära hoiti üks muu terrorismi alla liigitatud rünnak ja üks rünnak ebaõnnestus. ELis vahistati 2023. aastal 27 isikut seoses muude või täpsustamata terrorismi vormidega, sealhulgas valitsus- ja süsteemivastaste narratiividega Reichsbürgeri liikumine.

ARENGUD ELIS ESINEVA TERRORISMI JA VÄGIVALDSE EKSTREMISMI VALDKONNAS

Majanduslikud, sotsiaalsed ja poliitilised arengud loovad tingimused, mis võimaldavad terroristlike ja vägivaldsete äärmuslike narratiivide ja vandenõuteooriate õitsengut ja levikut. Tänapäeva maailmas, kus toimuvad korraga erinevad kriisid ning mida iseloomustavad ebakindlus ja ebastabiilsus, on üha enam inimesi muutunud vastuvõtlikumaks terroristlikele või vägivaldsetele äärmuslike ideedele, narratiividele või ideoloogiatele. Sotsiaalmeediat ja otspunktkrüpteeritud rakendusi (E2EE) väärkasutatakse mitmesuguste narratiivide levitamiseks, mis tihtipeale pakuvad välja ühiseid eesmärgi ja vaenlasi.

2023. aasta oktoobris toimunud Hamasi terrorirünnak Iisraeli vastu ja Iisraeli sõjaline vastus Gaza sektoris on niigi ebakindlas globaalses ja piirkondlikus keskkonnas suurendanud ühiskondlikke pingeid ning antisemiitliku ja moslemivastase retoorika levikut. Terroristlikud rühmitused kogu ideoloogilise spektri ulatuses on neid polariseerivaid asjaolusid ära kasutanud, et värvata uusi poolehoidjaid, levitada propagandat ja inspireerida üksiküritajaid rünnakuid toime panema.

2023. aastal osales rünnakute kavandamises, terroristliku propaganda loomises ja vägivaldsele õhutamises nii noori täiskasvanuid kui ka alaealisi. Mõned terroristlikest ideoloogiatest huvitatud noored tegutsevad internetis ning näitavad üles suuremat ideoloogilist paindlikkust ja valmisolekut vägivalda kasutama. Teatavad haavatavad noored on aktiivse värbamise sihtmärgiks. Üksi tegutsejad ei ole tavaliselt isoleeritud, vaid on tihtipeale noored inimesed, kes on lõimitud vägivalda propageerivatesse veebikogukondadesse.

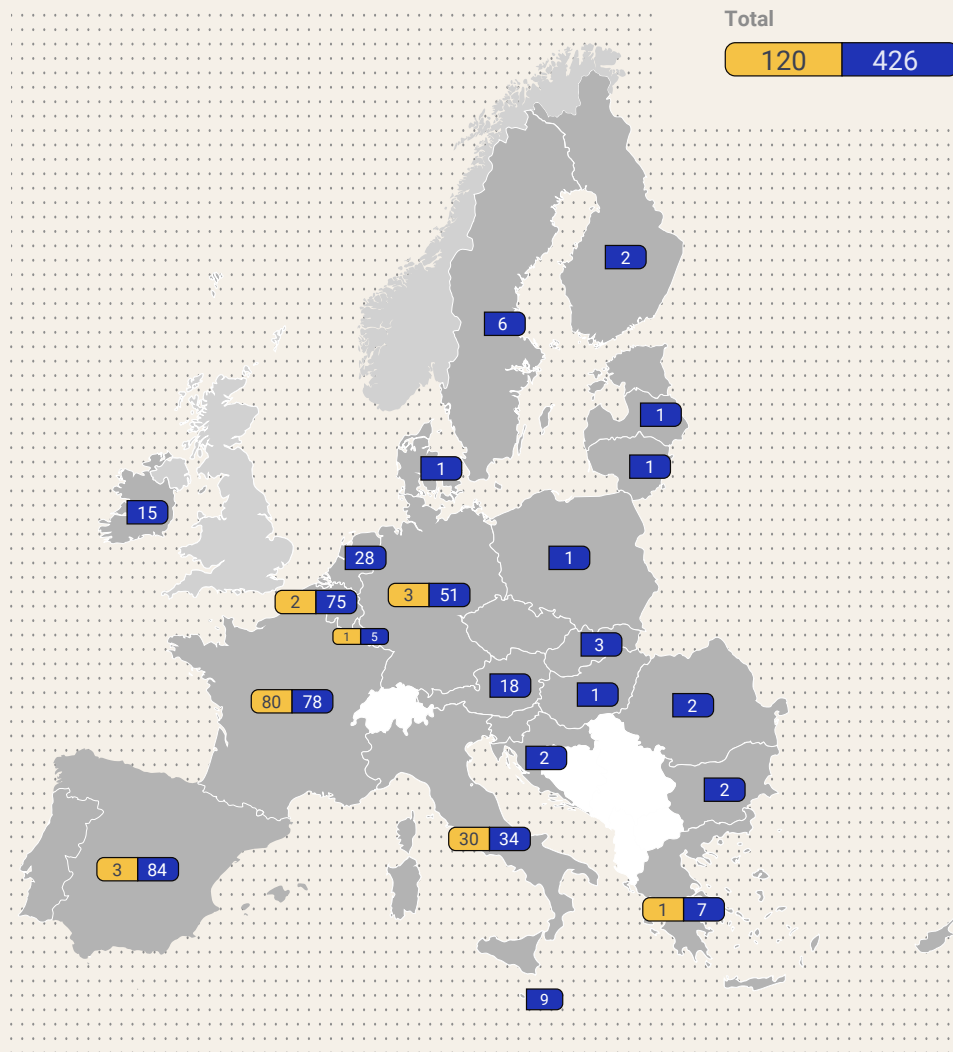

Terroristlikud ja vägivaldsed äärmuslased on suutelised strateegiliselt integreerima digitehnoloogia, sealhulgas tehisintellekti viimaseid arenguid oma vahendite hulka, et levitada propagandat, värvata, kavandada rünnakuid ja vältida avastamist õiguskaitseasutuste poolt. Valeidentiteetide loomiseks, valetabe levitamiseks ja propagandakampaaniate toetamiseks kasutatakse suuri keelemudeid ja süvavõltsinguid.

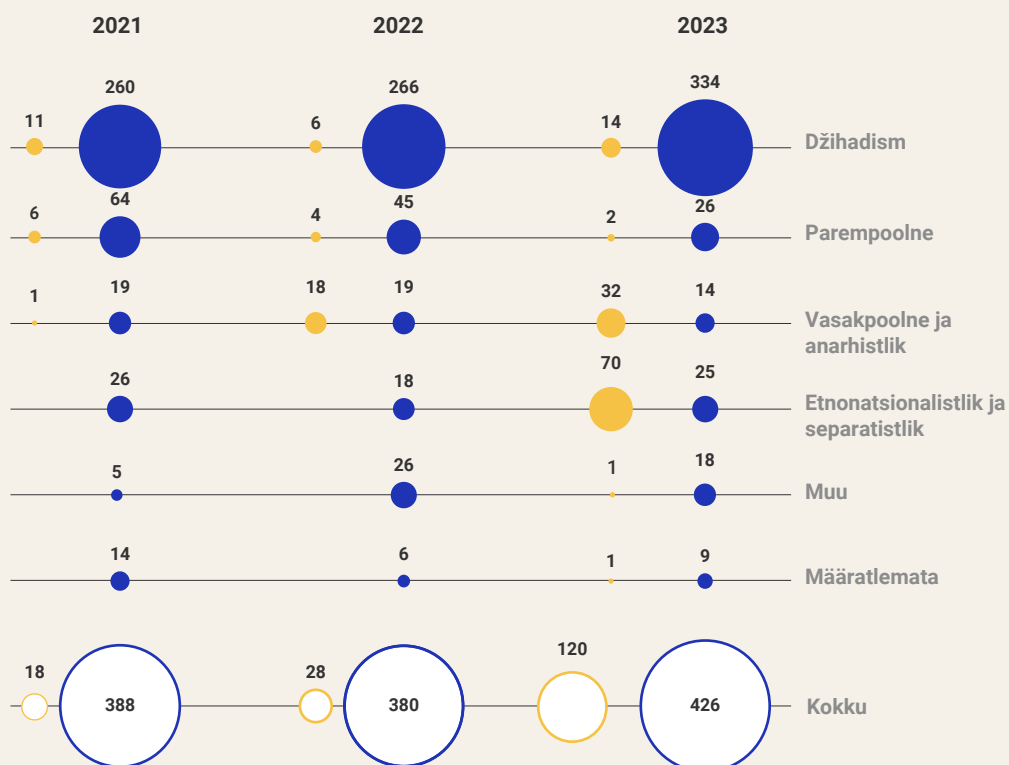

Ohusubjektide kavatsus omandada 3D-prinditud relvi on levinud väljapoole paremäärmuslikku ringkonda. Erineva ideoloogilise taustaga isikud otsivad aktiivselt veebipõhiseid õppematerjale ja juhendeid, mis sisaldavad rünnakutaktikaid ja teavet relvade, droonide, pommide või keemiarelvade valmistamise kohta.

Terrorirünnakud (lõpetatud, ebaõnnestunud, ärahoitud) ja vahistamised terrorismikuritegude eest ELis, 2021–2023

Terrorirünnakud (lõpetatud, ebaõnnestunud, ärahoitud) ja vahistamised terrorismikuritegude eest ELis terrorismi liikide kaupa, 2021–2023

TEAVE TE-SATIST

Euroopa Liidu (EL) terrorismi olukorra ja suundumuste aruanne (TE-SAT) on olukorraülevaade, milles esitatakse põhinäitajad ja arengud ELi terrorismimaastikul. TE-SAT-aruanne avaldatakse igal aastal eesmärgiga teavitada poliitikakujundajaid, õiguskaitseasutusi ja laiemat üldsust. Aruanne sisaldab statistilisi andmeid terrorirünnakute, vahistamiste, süüdimõistmiste ja karistuste kohta liikmesriikides. Aruandes eristatakse ja käsitletakse ideoloogilistest eelistustest lähtuvalt ja põhjalikult järgmisi terrorismi liike: džihadistlik terrorism, parempoolne terrorism, vasakpoolne ja anarhistlik terrorism, etnonatsionalistlik ja separatistlik terrorism ning muud terrorismi liigid.

Teie tagasiside on oluline.

Järgmisel lingil klõpsates või QR-koodi skannides saate täita selle aruande kohta lühikese ingliskeelse kasutajaküsitluse. Teie panus aitab meil oma tooteid veelgi täiustada.

https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/eus_strategic_reports

**2024. AASTA ARUANNE TERRORISMI OLUKORRA JA SUUNDUMUSTE KOHTA EUROOPA LIIDUS
(TE-SAT) - KOKKUVÕTE**

PDF ISBN 978-92-95236-71-4 doi 10.2813/5597090 QL-01-24-011-ET-N

© Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet, 2024

See kommenteeritud kokkuvõte on tõlgitud teabeks. Ametlik viitedokument on ingliskeelne versioon.

Teabe reprodutseerimine on lubatud allikale viitamisel.

Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti autoriõigusega hõlmamata fotode või muu materjali kasutamiseks ja taasesitamiseks tuleb küsida luba otse autoriõiguse valdajalt.

Sellele väljaandele viitamine: Europol (2024), Euroopa Liidu terrorismi olukorra ja suundumuste aruande kokkuvõte, Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, Luxembourg.

Täielik 2024. aasta TE-SAT-aruanne on Europoli veebilehel

www.europol.europa.eu